

Dansk Ethiopian Mission

Årsberetninger 2010-2011

DEMs årsmøde 2. april 2011

- ved Sune Skarsholm, generalsekretær
- ved Anna-Kathrine T. Pedersen, sekretær for international mission

Gud i bevægelse

Nørregade 14
6070 Christiansfeld
Tlf. 7456 2233
info@dem-dk.dk
www.dem-dk.dk

Beretning om DEMs arbejde i 2010-2011

ved Sune Skarsholm, generalsekretær

Gud i bevægelse

Vi tror på en levende Gud. En Gud som altid er i bevægelse. En Gud som hører, ser og handler. En Gud som elsker og derfor også bevæges af verdens lidelser. Vi tror at Gud har kaldet sig et folk i denne verden på tværs af kulturelle, sproglige og etniske grænser. Et levende Guds folk som bevæges af Guds Ånd. Et folk som er kaldet til at høre, se og handle som dets Herre. Et folk som elsker Gud og verden – fordi han elskede os først. Gud er i bevægelse – og han kalder sit folk til at dele hans mission. Som missionsorganisation må DEM derfor nødvendigvis være i bevægelse i forhold til missionsopgaver i vores partnerkirker. Hvor vil Gud at vi bevæger os hen?

I 2010 har dette spørgsmål fyldt meget i forhold til placeringen af DEMs sekretariat. Som bekendt har det resulteret i en beslutning om at flytte sekretariatet til Århus. Mere om det senere i beretningen.

Men også spørgsmålet om hvordan ser vi på os selv som missionsorganisation, optager DEMs bestyrelse og ansatte. Hvordan er samspillet mellem missionsarbejdet ude og kirkens mission og fornyelse i Danmark? Jeg oplever at DEM er i bevægelse på mange områder. Vi er ikke i frit fald, men i en gradvis proces som vil føre organisation et nyt sted hen med hensyn til fysisk adresse og vores måde at forstå vores missionsopgave på.

Missionskongres 1910/2010

Det forgangne år markerede et 100 års jubilæum i missionshistorien. I 1910 blev der afholdt en missionskongres i Edinburgh som fik skelsættende betydning for missionen i det 20. århundrede. En efterfølgende koordineret indsats for verdensmission betød at kirkerne siden er vokset eksplosivt i syd og øst. Og trods en tilbøjelighed til hovmod og selvtilfredshed og et vist kolonialistisk præg ved missionen, så er der al mulig grund til at glæde sig og forundres over det der er sket siden. Vi må tage ved lære af den blanding af visdom og fejltagelser som vi har arvet fra tidligere generationer. Vi ærer fortiden og engagerer os med frimodighed i fremtiden.

Fejringen af Edinburgh 1910 gav anledningen til at Lausanne-bevægelsen og den internationale Evangelisk Alliance i oktober måned afholdt en verdenskongres om mission i Cape Town i Sydafrika. Hele 4200 mennesker deltog fra ikke

mindre end 198 lande. At kongressen blev afholdt i Afrika, vidner om et enormt skifte i missionens tyngdepunkt siden Edinburgh 1910. Mindst tre fjerdedele af de kristne i verden lever på kontinenterne i syd og øst. Kongressen var derfor præget af stor glæde over kirkens forbløffende vækst i Afrika og over at afrikanerne var værter for kongressen. Jeg havde sammen med Lotte Carlsen det store privilegium at deltage i Lausanne-kongressen udsendt af DEM. Sentensen *God is on the move* (Gud i bevægelse) løb ofte hen over storskærmen under kongressen. Det var fantastisk opløftende og opmuntrende at høre de mange vidnesbyrd om at Gud er i færd med at gøre noget stort som også vi i DEM er en del af. Det giver ny frimodighed hos os alle – også hos os i Danmark der ellers mest oplever stagnation og tilbagegang for evangeliet. Lausanne-bevægelsen er karakteriseret ved en stålsat vilje om at være tro mod hele Bibelen og samtidig give rum for den store mangfoldighed af kirker, kulturer og traditioner. Det betyder ganske enkelt at vi blev tvunget til at se vores egne åndelige og kulturelle blinde vinkler i øjnene. Sådan må det være når man har en palet af mennesker samlet under samme tag der repræsenterer alt fra megakirker i USA til usynlige huskirker i muslimske lande; fattige kasteløse indere såvel som velfærdsbeskyttede danskere; forfulgte personer der må sløre deres tilstedeværelse, side og side med populære forkyndere som folk flokkes om!

Udfordringen fra Cape Town

Hvad er så udfordringen og kaldet fra Lausanne-bevægelsen til Guds folk i dag? I forordet til den danske oversættelse af Cape Town Erklæringen, som snart udkommer, spørges der enkelt og skarpt: "Lever og forkynder vi Bibelens hele evangelium – det, der proklamerer, lytter, redder, frelser, helbreder, tilgiver, lindrer, trøster, forsvarer? Eller har vi blot valgt vores eget udsnit af evangeliet?". Erklæringen kalder evangelikale kirker til en ny reformation. Reformation af vores manglende kærlighed og discipelskab. Tiden til lette løsninger og smarte kampagner er passé. Kirken er gennemskuet. Vores afstand mellem ord og handling råber til himlen. Hvis *hele* kirken skal tage *hele* evangeliet til *hele* verden, går det ikke uden et evangelium så robust at det forvandler selv dit og mit hoved, hjerte og handling med.

Lausanne-bevægelsen blev født i 1974 med en stor kristologisk tatovering på brystet i et opgør med en mission der mest var optaget af en politisk og social dagsorden. Jesus i centrum! Men man gør meget for at undgå at tale om evangelisation og diakoni som to mandater eller separate opgaver for kirken. Vi er sendt med ét evangelium og har kun én missionsbefaling. Det ultimative mål er at det hele menneske forsones med Gud i troen på Kristus, og at det genoprettes sammen med hele Guds skaberværk. Man mærker den stærke inspiration

fra ikke mindst afrikansk kristendom der er optaget af holistisk mission. Altså sendelse med hele evangeliet til det hele menneske. Der er grund til at tro på og bede om at denne tænkning vil gennemsyre og inspirere Guds folk til et vidnesbyrd med ydmyghed, integritet og enkelhed. Det er præcis samme sag DEM ønsker at udtrykke med visionen: *Vi ønsker med hjerte, mund og hænder at være Guds redskaber for at mennesker får et livsforvandlerende møde med Jesus Kristus.*

Flytning af sekretariat til Århus

Men tilbage til Danmark hvor planerne for flytning af sekretariatet har fyldt meget. Bestyrelsen meldte ud på sidste ordinære årsmøde at den ønskede at flytte sekretariatet fra Christiansfeld fordi den ikke længere så udviklingsmuligheder ved at blive i Ydre Missions Hus. Herefter gik en sondering i gang om muligheden for at finde nye samarbejdspartnere. Der blev bl.a. forhandlet med Indre Mission om en flytning af sekretariatet til deres hovedkontor i Fredericia. Bestyrelsen besluttede den 18. juni at flytte sekretariatet til Århus og at takke ja til invitationen fra og indlede et samarbejde med Menighedsfakultetet på deres adresse. På et fælles bestyrelsesmøde den 27. august blev bestyrelserne for Israelsmissionen, Menighedsfakultetet og Dansk Ethioper Mission præsenteret for planerne om at oprette et interessentskab mellem de tre parter og opføre en fælles bygning til kontorer, møderum og undervisning. Bestyrelserne for de tre organisationer gav efterfølgende deres tilslutning til planerne og nedsatte en styregruppe til at virkeliggøre dem.

DEM har ifølge vedtægterne hjemsted i Christiansfeld kommune (nu Kolding kommune) og måtte derfor tage det forbehold for samarbejdet at det krævede en vedtægtsændring. Dilemmaet for DEMs bestyrelse var at den hverken ønskede at overtrumfe medlemsdemokratiet i DEM eller gå længere i samarbejdet end der var grundlag for i vedtægterne. På den anden side var det også uholdbart at Menighedsfakultetet og Israelsmissionen var parate til at indgå i en bindende aftale. Derfor indkaldte bestyrelsen til et ekstraordinært årsmøde den 26. november i Fredericia med det formål at få en vedtægtsændring der muliggjorde en flytning. Trods julefrokoster og snestorm mødte en del venner frem. Med 62 stemmer for, 1 blank stemme og ingen imod var der overvældende tilslutning til ændring af DEMs vedtægter § 2 til ordlyden "DEM har hjemsted i enten Kolding kommune eller Århus kommune". Bestyrelsen er taknemmelig for den klare afgørelse som giver frimodighed til at gå videre med flytningen.

Styregruppen har arbejdet intenst hele efteråret med planer for byggeriet. Der blev indhentet to arkitekttilbud på en kontorbygning, og valget faldt på forslaget fra Pluskontoret i Århus. Der skal opføres et hus i to etager på i alt 691m². Huset vil rumme både almindelige kontorer, åbne og fleksible arbejdspladser til projektmedarbejdere, to undervisningsauditorier til Menighedsfakultetet og et åbent fælles areal, en lounge. Nøgleordene for byggeriet er ÅBENHED: Et gæstfrit sted – fysisk, mentalt og åndeligt; FLOW: Et krydsfelt mellem teologi og mission, et dynamisk sted med rum for synergi mellem mennesker der brænder for mission - ansatte, studerende, frivillige, venner m.fl. Byggeplanerne ligger til godkendelse hos Århus Kommune. Vi håber at kunne starte byggeriet den 2. maj hvor første spadestik vil blive markeret. Vi forventer at være færdige til at flytte ind ved årets udgang.

Der er oprettet et interessentskab (I/S) hvor hver organisation indgår som ligeværdige partnere og ejere af bygningen. Huslejen fastsættes efter hver organisations brug af kvadratmeter. Vi forsøger at udnytte bygningen fuldt ud så de ekstra kontorer kan udlejes. Det samme gælder de fine undervisningsfaciliteter som kan anvendes af andre når Menighedsfakultetet ikke benytter dem. Vi håber på den måde at der skabes indtægter til interessentskabet.

De samlede omkostninger for byggeriet bliver på ca. 12 mio. kr. inklusiv moms. Da momsen kan refunderes, bliver omkostningen for hver interessent på ca. 3,2 mio. kr. Det er rigtig mange penge for DEM og kan, som vores økonomi ser ud nu, kun betales hvis vi tømmer alle kasser. Det er selvsagt ikke en god løsning. DEMs bestyrelse ønsker ikke at skære ned på missionsindsatsen i Afrika. Vi vil derfor bede DEMs venner om fortsat at støtte det konkrete missionsarbejde og dertil give en ekstra gave til DEM. DEM skal skønsmæssigt samle mellem 1,5 og 2 mio. kr. ekstra ind for fortsat at have en sund økonomi. Det kan lyde urealistisk, men tilkendegivelser om gaver på meget store beløb fra gode venner af DEM gør, at jeg er optimistisk. Flere giver udtryk for en glæde over at vi kan stå sammen om gode rammer for et frugtbart samarbejde om mission og teologisk uddannelse. Det næste godt og vel halve år vil et DEM-udvalg sætte fokus på indsamling til byggeriet rundt om i landet. Vi er ved at finde de rigtige personer, så meld dig gerne hvis det har din interesse. Tak også om I hver især vil overveje om I kan undvære mere og give mere til DEM.

Flytningen af sekretariat er dyr og besværlig, men den vil på sigt styrke DEMs vision og mission. Vi ønsker et kreativt og udfordrende miljø hvor flere får kontakt til og involvere sig i DEMs aktiviteter og opgaver – både internationalt og

herhjemme. Vi tror på flere frivillige og flere venner af missionsarbejdet. Det kan være studerende som ønsker en praktikperiode afviklet i Afrika. Andre ser måske mulighed for at lave en projektopgave i et fælles interessefelt mellem studie og DEM. Måske indenfor økonomi, ledelse, religionsmøde, kulturstudier, sygepleje, pædagogik, fundraising osv. Måske vil seniorer med solid jobberfaring på relevante områder også kunne hentes ind til at give rådgivning og sparring med sekretariatet. Her er masser af muligheder! Og det er nemmere at opbygge netværk i Århus end i Christiansfeld!

Vi har forventninger til et tættere samarbejde med Menighedsfakultetet. Vi ønsker at komme tæt på de teologistuderende og udfordre dem med perspektiver og erfaringer fra international mission. Visionen er dels at de tænker missionær opgaver ind i deres egne fremtidsovervejelser, men i høj grad også at de som kommende menighedsledere får en forståelse for at en menighed i mission må have såvel et lokalt som et globalt engagement. Og så forventer vi at flere af Menighedsfakultetets undervisere vil rejse ud i opgaver, og at undervisere og studenter fra Afrika kan komme på besøg i huset. Jeg er overbevist om at en flytningen til Århus vil styrke DEMs samlede indsats i mission og blive et kraftcenter for teologi og mission.

DEM forventer at kunne fortsætte med den nuværende bemanning af sekretariatet efter flytningen. På sigt kan man forestille sig at der vil blive ansat studentermedarbejdere til projektopgaver. De administrative opgaver, som hidtil er blevet løst af Fælleskontoret i Ydre Missions Hus, vil blive videreført og udbygget ved at Menighedsfakultetets sekretariat får opgaven fremover mod betaling.

Bevægelse i selvforståelsen

Set fra én vinkel er DEM fortsat et traditionelt missionselskab som sender missionærer til Afrika og samler penge ind til konkrete projekter i vores samarbejdskirker. Altså en trafik fra os til dem hvor vi er givere og de er modtagere. Men det billede er heldigvis under forandring. Vi og vores partnerkirker er meget opmærksomme på at missionsarbejdet i Afrika og fællesskabet med kristne derfra i langt højere grad end tidligere kan sammentænkes med og inspirere til mission, menighedsliv og teologisk uddannelse hos os. Kirkeledere i Etiopien udtrykker nu ligefrem et kald til at bede for os og give os en fornyet tro på evangeliets kraft. Vi udfordres til at se mission som et globalt gavefællesskab hvor alle har noget at give af og at modtage. DEM må derfor arbejde sig frem imod at blive en netværksorganisation for mission hvor der etableres fællesskab og relationer mellem søsterkirker i syd og danske menigheder og organisa-

tioner til gensidig inspiration og fornyelse. Vi har brug for hinanden som lemmer på samme legeme, Kristus. Denne tænkning indebærer en bevægelse i vores selvforståelse. Det giver ikke længere mening at skelne skarpt mellem 'ydre' og 'indre' mission. Vi glæder os over tegnene på at den tænkning også er ved at slå rod hos Indre Mission der altid har udgjort en væsentlig del af DEMs bagland.

Netværkskoordinator for mission

Disse tanker har længe simret i DEM uden at vi rigtig har formået at realisere de gode intentioner om brobygningsarbejde og udveksling. Ideerne til hvad der kan gøres, er mange, men der har manglet resurser i sekretariatet til at iværksætte dem. Derfor slog DEM i efteråret en stilling op som netværkskoordinator for mission. Vi fik rigtigt mange kvalificerede ansøgere. Lotte Carlsen fik jobbet og begyndte den 1. januar 2011. Hun er nu i fuld gang med at opbygge relationer og netværk mellem menigheder i Danmark og Afrika, i første omgang primært i Etiopien. Særligt IMU har vist stor interesse i et samarbejde med DEM, og der ser ud til at være gode muligheder for det. Lotte har også en opgave med at rekruttere, vejlede og undervise frivillige medarbejdere i DEMs landsudvalg, studerende, mødemedarbejdere og folk i genbrugsbutikkerne. En opgave som vil blive endnu vigtigere ved flytningen til Århus.

Mission og administration

DEMs fokus på også at ville arbejde for fornyelse og mission i Danmark anfægtter en udbredt opfattelse af at alt det der bruges penge på i Afrika, er mission, mens det der bruges penge på i Danmark, er administration. Har man den opfattelse, ser det jo ikke kønt ud at kun knap 60 % af de indsamlede midler dækker udgifter i Afrika. Men det er heller ikke en fair opdeling mellem mission og administration. Der er faktisk også store udgifter til bildrift, husleje, forsikringer osv. forbundet med at udsende missionærer til Afrika. Er det mission? Omvendt kan en del af DEM arbejde i Danmark med rette betegnes som mission. Det gælder for eksempel den forkyndelse og undervisning som er en del af jobbet for nogle af os ansatte. Arbejdet med at videregive trosstyrkende historier om Guds mission gennem bladet "dem", nyhedsmails og på hjemmesiden er også mission. Vil DEM være en netværksorganisation for mission hjemme og i Afrika, må der også bruges resurser på det. Jeg er dog sikker på at det også vil give et større engagement og flere penge til mission i Afrika. Mit anliggende er derfor blot at anfægte den lidt for firkantede forståelse af udgifter til mission og administration som jeg ofte møder. Når det er sagt, har bestyrelsen en målsætning om at en højere procentsats skal gå til missionsaktiviteter i Afrika. Og vi skulle

gerne fremover have flere ansatte i Afrika end i Danmark.

Nyt blad

DEMs blad fik en relancering i år efter ti år med det samme layout og redaktionelle retningslinjer. Vi er stolte af det nye blad som giver et markant, visuelt udtryk for den moderne missionsorganisation som DEM er i dag. Det er fortsat vores vigtigste nyhedsorgan og udkommer i et oplag på godt 5500. Med bladet ønsker vi at bringe DEMs venner tættere på mennesker i Afrika. Deres liv og dagligdag er måske nok meget anderledes end vores. De har udfordringer med sygdom og fattigdom som de fleste af os er forskånet for. Men de har også ofte stærke erfaringer af Guds trofasthed, kærlighed og indgriben. Bladet skal derfor mere end at informere. Det skal også engagere, motivere og give frimodighed til at tro at Gud er den samme her hos os, og at vi selv er hans redskaber for mission.

Samarbejdet i Ydre Mission Hus

Mission Afrika har med lidt forsinkelse forladt samarbejdet i Ydre Missions Hus med udgangen af februar måned i år. Det kan mærkes i hverdagen at det største af selskaberne ikke længere er en del af miljøet. Vi savner de mange gode kolleger fra Mission Afrika. Samtidig ønsker vi Mission Afrika Guds velsignelse over deres etablering i Århus ved Diakonhøjskolen og takker for mange års tæt samarbejde.

Tilbage i Ydre Missions Hus har Fælleskontoret fortsat ansvaret for den administrative opgave for Israelsmissionen, Brødremenighedens Danske Mission og DEM. Bemandingen er dog nu skåret ned til det halve uden at nogen er blevet opsagt. Kontorleder Jens Chr. Olesen gik i efteråret ned på en 50 % ansættelse, og pr. 1. maj går han ned på 30 %. For de andre ansatte er der fundet løsninger ved at gå ned i tid og en medarbejder er flyttet med Mission Afrika til Århus. Der er al mulig grund til at takke Fælleskontorets ansatte for deres vilje til at være fleksible og finde konstruktive løsninger i en svær situation.

DEM og den folkekirkelige situation

Debatten om Folkekirkens indførelse af et ritual for vielse har fyldt meget i Danmark. Men diskussionen kører også internationalt hvor mange kirker i Vesten har indført eller arbejder på lignende ordninger. Det gælder også to af DEMs samarbejdspartnere, Den Svenske Kirke og Den Evangelisk Lutherske Kirke i USA. Reaktionen fra kirkerne i Afrika er ikke udeblevet. Hvis Folkekirken vedtager et vielsesritual for homoseksuelle, bringer den sig på direkte kollisionskurs med "flertalskirken" i syd og øst. Holdningen her er generelt en stor

undren og vrede. Man spørger sig selv hvorfor kirkerne i vest sendte missionærer til dem når de samme kirker i dag ikke tror på det der står i den. I deres perspektiv savner anerkendelsen af homoseksuelt samliv enhver bibelsk legitimitet. Et ritual vil derfor utvivlsomt få omfattende økumeniske konsekvenser for Folkekirken. Officielle repræsentanter vil blive mødt med mistro og mistillid fordi man oplever at Folkekirken lader hånt om det bibelske grundlag for teologi og kirke. Venskabsmenigheder i Danmark vil komme under pres. Men også de mange migrantkirker i Danmark, som ellers er positive over for et samarbejde med Folkekirken, vil være betænkelige eller helt trække sig. Folkekirkens biskopper har tydeligvis ikke gjort sig dette klart. Eller også er de uden fornemmelse for kirkens globale sammenhæng.

For DEM er det afgørende at lytte til bekymringen og vreden i vores lutherske samarbejdskirker i Afrika. Vi er helt på linje med dem i afvisningen af at homoseksuel praksis har bibelsk belæg. Det gør vi selvom vi også ser med bekymring på den homofobi som præger mange afrikanske samfund. Vi støtter dem i deres klare udmelding overfor Den Svenske Kirke og Den Evangelisk Lutherske Kirke i USA. Og vi vil gerne bringe deres røst ind i den osteklokkelignende danske debat om emnet. De unge, vitale kirker i syd og den døende kristenhed i Danmark har behov for hinanden. Det er derfor ulykkeligt hvis Folkekirken med indførelse af et ritual afskærer sig fra et livgivende fællesskab og samarbejde med kirkerne i syd.

Men hvad vil en indførelse af et ritual betyde for DEMs relation til Folkekirken? Organisationen er formelt set ikke en del af Folkekirken. Vi er en fri og uafhængig organisation. Det har faktisk stor betydning for vores samarbejdskirker i Afrika at vi ikke er forpligtet på at repræsentere Folkekirken og alt dens væsen. Men i vedtægterne er vi alligevel tæt forbundet med Folkekirken. Folk i bestyrelsen skal være medlemmer af Folkekirken. Er den bestemmelse holdbar i en situation hvor vi kan forvente at en del af DEMs venner vil forlade Folkekirken med en mulig indførelse af et vielsesritual for homoseksuelle? Bestyrelsen vil forholde sig til det spørgsmål, og vi hører gerne jeres holdning.

Bestyrelse

I år skal der ekstraordinært vælges et medlem til bestyrelsen fordi Lotte Carlsen udtrådte i forbindelse med hendes ansættelse. Der skal lyde en stor tak til Lotte for hendes meget engagerede indsats i bestyrelsen, og så glæder vi os over at kunne få glæde af hendes engagement som ansat i DEM. Per Rasmussen, sognepræst i Skagen, stiller op som eneste kandidat. Vi ser frem til at få ham med i bestyrelsen.

Ny strategiplan

DEMs strategiplan, *Mission med hjerte, mund og hænder*, løber frem til udgangen af dette år.

Den har vist sig at være et rigtig godt redskab til hele tiden at holde retning på DEMs arbejde. Vi ansatte har den ofte fremme, som man finder et kort frem for at finde vej. De fleste af emnerne i planen er blevet berørt, og mange ideer er ved at blive til virkelighed. Bestyrelsen vil til efteråret arbejde med en ny strategiplan som er klar til præsentation på næste årsmøde.

Både i Liberia og i Etiopien er DEM i dag meget tættere på kirkernes centrale ledelse end ved lanceringen af den sidste strategiplan. Det betyder at udarbejdelsen af den næste plan vil ske i et tæt samspil med kirkerne. Vi vil lytte os ind til hvor DEMs indsats er mest efterspurgt. Og vi vil være endnu tydeligere på at vi også har brug for partnerskabet med dem for vores egne menigheders skyld, for mission og fornyelse hos os. DEMs strategi skal være langsigtet og vil også fremover have fokus på evangelisation og menighedsopbygning, diakoni og bistand og uddannelse og ledertræning. Sammen med partnerne i Afrika skal vores strategi udmønte sig i konkrete tiltag og ansættelser. Alle vores partnerkirker har deres egne strategier for deres eget virke. Det er afgørende at der hersker ligestilling mellem os. Vi er ikke lige på alle punkter. Resurserne er fordelt forskelligt. Men vi er ligestillede fordi vi hver for sig er Kristi lemmer i Guds mission og tilsammen Kristi legeme. Vi ønsker at være en trofast partner. Missionærer og ansatte udskiftes, de frivillige kan miste engagementet. Derfor er det vigtigt at samarbejdet mellem DEM og partnerkirkerne er langsigtet.

Det bliver spændende at se om det kan lykkes at knytte danske menigheder og organisationer tættere sammen med missionsprojekter, missionærer og samarbejdskirker. Men der er også en fare for at DEMs fokus skævvrides efter hvad der kan samles ind til. Hvis det sker, er vi tilbage i en missionspraksis hvor det er os der bestemmer hvad der skal ske i Afrika. Folk vil nemlig helt tæt på og have direkte kontakt med dem de støtter og beder for. Om muligt med ugentlige videokonferencer til gudstjenesten ... Og vi vil helst støtte noget med børn i nød. Det er meget forståeligt, men hvis DEM indretter sig helt på det, vil en række vigtige og langsigtede satsninger i vores samarbejdskirker aldrig kunne realisere deres egne strategier. Mission er ikke mit personlige projekt. Jeg er derimod en del af Guds mission og hans projekt. Derfor kan projekttanken med et element af personlig realisering kollidere med et langsigtet missionsarbejde. Et eksempel er Wabe Batu Synodens lange og seje indsats for at nå muslimerne i Bale i Etiopien med evangeliet. Her har DEM arbejdet siden 1948, og der er ingen genvej til succes og slet ikke mulighed for hurtig kommunikation eller regel-

mæssige gæstebesøg og udveksling. Hvem vil engagere sig i det? Det er virkelig en udfordring i en globaliseret verden at forene Guds mission - hans projekt med 'mit projekt', missionselskabets projekt og 'partnerkirkens projekt'. DEM vil gerne give rum for flere menighedsbaserede og individuelle projekter, men ikke på bekostning af det fælles langsigtede projekt der bygger på respekt for alle parter og alle indgåede aftaler. Tak til de mange DEM venner som fortsat udviser stor tillid og anerkendelse af det.

Uforanderlige realiteter

Med årsmødets tema, *Gud i bevægelse*, sættes der fokus på at Gud er suveræn. Mission er Guds mission. Gud bevæges, og af hans nåde inddrages vi i den bevægelse. Verden omkring os er også i bevægelse og forandring. Men i vor foranderlige verden forbliver nogle ting uforandrede. Disse store sandheder udgør det bibelske rationale for vort engagement i mission.

- Mennesket er fortabt. Årsagen til menneskets kritiske situation er, som Bibelen beskriver det: Vi står under Guds retfærdige dom i vores synd og oprør, og uden Kristus er vi uden håb.
- Evangeliet er godt nyt. Evangeliet er ikke et begreb der skal tilføjes nye ideer, men en historie der skal fortælles på ny. Det er den uforanderlige historie om hvad Gud har gjort for at frelse verden gennem de historiske begivenheder: Jesu Kristi liv, død, opstandelse og herredømme. I Kristus er der håb.
- Kirkens mission fortsætter. Guds mission fortsætter til jordens ende og til verdens ende. Dagen vil komme da verdens riger vil blive Guds og hans søns rige, og Gud vil bo hos sin genløste menneskehed i den nye skabelse. Indtil den dag fortsætter kirkens deltagelse i Guds mission – i glad villighed, med nye og spændende muligheder i hver generation, deriblandt vor egen.

Missionens perspektiv er at vi bør gøre alle folkeslagene til disciple fordi Jesus er værdig til at modtage ære, herlighed og pris fra dem!

Beretning om DEMs arbejde i Etiopien, Liberia og Botswana 2010-2011

ved Anna-Kathrine Thunbo Pedersen,
sekretær for international mission

Indledning

Årsmødetemaet for DEMs årsmøde 2011 er "Gud i bevægelse". Som det er nævnt i generalsekretærens beretning, kommer inspirationen til temaet fra den verdensomspændende Lausannekonference som blev afholdt i Cape Town i Sydafrika i oktober 2010. Men ikke kun derfra. Hele dette nye fokus – eller måske snarere dette *fornyede* fokus på Guds mission i verden har mange fortalere blandt teologer og kirkeledere. Der lyder en stærk opfordring til alle kristne i hele verden, og dermed også til os, om at se os selv som deltagere i Guds mission, at lade os bevæge af ham til at gå til de unåde med evangeliet om Jesus Kristus. Og på den måde bliver det tydeligt hvordan DEMs mission falder på plads i en langt større sammenhæng, som en brik i et kæmpe puslespil der når til verdens yderste grænser. DEM vil med hjerte, mund og hænder være Guds redskaber til at mennesker får et livsforvandlende møde med Jesus Kristus! Forudsætningen er jo netop at vi er blevet bevæget og sat i bevægelse af Gud selv. I aftenens program er der lagt op til fest for Guds mission! I lovsang og tilbedelse vil vi glæde os over Guds vidunderlige kærlighed i bevægelse. For i dag er der fest!

Men et årsmøde er også status over det sidste års hverdagsbevægelser i DEMs internationale mission. Status er tilbageblik, eftertanke og evaluering af de forskellige begivenheder på vejen. Ikke så sjældent kunne jeg ønske mig at det var muligt at se DEMs missionsarbejde sådan lidt fra over, fra et helikopterperspektiv. Jeg forestiller mig at det ville give mulighed for at se hvor vejene går og hvor de fører hen. Vi kunne så nå at gribe ind i tide hvis noget så ud til at gå den gale vej – eller i det mindste være forberedt på når landskabet forude går op ad bakke. Men sådan er det ikke. Ligesom Israels folk må vi vandre i det landskab uden at vide hvad der venter om den næste bakketop, kaffemark eller junglesti. Men ligesom Gud viste sin trofasthed overfor Israels folk, vil han også gøre det med os.

Etiopien

Mekane Yesus Kirken i Etiopien (EECMY)

Det årlige partnermøde (CMCR-mødet)

I februar 2011 havde jeg den fornøjelse at besøge Etiopien sammen med DEM bestyrelsesmedlem, Simon Nielsen. Sammen med DEMs koordinator, Ruth Eva Osmundsen, deltog vi i partnermødet i Mekane Yesus Kirken, der i år hentede sit tema fra ordene i Romerbrevet kapitel 12, vers 2: "... lad jer forvandle, ved at sindet fornyes...". I sin velkomsttale opmuntrede kirkens præsident, pastor Dr. Wakseyoum Idosa, kirkens partnere til at intensivere deres samarbejde og støtte til kirken. Mekane Yesus Kirken tæller nu 5,57 mio. medlemmer og er i hastig vækst. Derfor er der stadig brug for partnernes støtte til uddannelse og oplæring - både i form af økonomiske tilskud og udsendte medarbejdere. Mange temaer blev drøftet på CMCR, herunder også Mekane Yesus Kirkens forhold til de to af dens partnere der har givet plads for vielse af homofile i deres kirker. EECMY har tilkendegivet overfor begge partnere at kirken må afbryde samarbejdet dersom disse fastholder deres beslutning. På CMCR-mødet fornemmede vi både EECMYs smerte over partnernes beslutning, men også fastheden i forhold til ikke selv at ville gå på kompromis med Guds ord. På mødets sidste dag blev DEMs koordinator, Ruth Osmundsen, valgt ind i forberedelseskomiteen for de årlige partnermøder. Valget er for tre år. Det er en stor tillid der dermed vises Ruth og DEM.

Kommende strategidrøftelser for samarbejdet med Mekane Yesus Kirken i Etiopien

Mekane Yesus Kirkens partnermøde giver også altid anledning til at drøfte vores arbejde med kirkens ledelse og med repræsentanter fra de synoder vi arbejder i. I løbet af det kommende efterår skal vi i DEM til at tage fat på forberedelserne til et nyt strategipapir for vores arbejde idet DEMs nuværende strategi udløber med udgangen af 2011. Derfor giver det god mening også at lytte os ind på vores samarbejdspartneres strategi, for det er jo dybest set den vi henter inspiration fra til vores egen strategi for det internationale arbejde. Fra Mekane Yesus Kirkens centrale administration lyder der stadig en stærk opfordring til at satse på teologisk undervisning, efteruddannelse af præster og menighedsopbyggende arbejde på synodeplan. Vi kan dermed glæde os over at vi har mange fælles fokusområder med kirken i Etiopien og at vi, med vores ellers begrænsede midler, kan være med til at løfte Mekane Yesus Kirkens enorme opgave med at uddanne og oplære sine medlemmer. På centralt plan vil vi derfor med stor sandsynlighed stadig forsøge at finde og sende undervisere til kirkens uddan-

nelsesinstitutioner, vi vil fortsat støtte Preachers Forum, som er et kursus for særligt udvalgte præster i kirken. Vi vil støtte kirkens børne- og ungdomsarbejde, og vi vil fortsat støtte kirkens egne bestræbelser på at kapacitetsopbygge menighederne i de synoder vi arbejder i. Netop i disse år ser vi flere af vores søsterorganisationer i Norden ændre strategi så de trækker sig ud af synoder, som de ellers har arbejdet i i en lang årrække. Det gør de for at få ressourcer til at gå ind i synoder der er endnu dårligere stillet og har endnu større brug for hjælp. Det maner til eftertanke - også i DEM, hvor vi ellers er kendt for langtidsperspektiv og trofasthed overfor de synoder vi arbejder i. Det bliver en opgave for bestyrelse og sekretariat at drøfte hvad der skal være DEMs strategi fremover.

Den Sydcentrale Synode (SCES)

DEMs samarbejde med den Sydcentrale Synode i Hawassa er præget af ovenfor nævnte langtidsperspektiv. Det giver en ret dyb indsigt i synodens arbejde og en tæt relation til synodeledelsen. Ikke mindst betyder det meget at DEM i mange år har haft udstationerede medarbejdere til opgaver i synoden. Det giver et helt særligt forhold. Men den Sydcentrale Synode er en af de mere velhavende synoder i syd. Det gør det påkrævet at spørge om DEM måske skal begynde at overveje en strategi for udfasning af samarbejdet med netop den synode over nogle år. Dog er der stadig uafsluttede opgaver i den Sydcentrale Synode som DEM føler sig forpligtet på at følge til dørs. Det gælder ikke mindst bibeloversættelsesarbejdet som DEM og vores udsendte missionærer, Bodil og Peter Lanting, har investeret mange arbejdsår og økonomiske ressourcer i. Det er derfor meget vigtigt for DEM at følge op på dette arbejde og støtte først trykning af Ny Testamenter, dernæst udgivelsen af hele Bibelen på sidama. Men også kapacitetsopbygningsprojektet, som Peter Lanting på fornem vis var med til at skubbe i gang, skal have opmærksomhed. Projektet går ud på at skabe Mekane Yesus identitet ude i de lokale menigheder og oplære medlemmerne til at støtte kirkens arbejde, lokalt, regionalt og nationalt. Tilbagemeldingerne fra synodeledelsen er overvejende positive. For at gøre billedet komplet, vil vi også prøve at få tilbagemeldinger fra græsrodderne. Sidst, men ikke mindst, er søndagsskolearbejdet et indsatsområde som vi tillægger stor værdi, og hvis perspektiv strækker sig over de kommende år. Derefter vil vi i DEM på mange områder have samlet en god del erfaring som kunne komme andre, knap så bemidlede synoder til gode.

Wabe Batu Synoden (WBS)

Kort før DEMs sidste årsmøde var DEM-kordinator Ruth Osmundsen netop

kommet hjem fra et besøg i Bale i Wabe Batu Synoden. Hendes tur i Defendieren på de støvede veje var som en rejse i DEMs historie. Det rørte noget i mange af os at læse hendes beretning. Om lokale folks erindringer om DEMs arbejde i synoden gennem tidligere udsendte medarbejdere, om de store udfordringer de dagligt må stå med af økonomisk og ressourcemæssig art, om følelsen af at være ladt alene og om de åbne døre for evangeliet blandt synodens mange muslimer. Synodepræsident Agamo Adamo supplerer med en stærk opfordring til DEM om igen at sende missionærer til Wabe Batu. Der er rigeligt med opgaver at tage fat på: Styrkelse af lokale menigheder, trosoplæring, evangelisation blandt muslimer, kvindearbejde, sundhedsarbejde – og så videre. Der er tale om et konkret kald som det er svært at sidde overhørigt. Og vi skylder vores venner i Wabe Batu Synoden at tage kaldet alvorligt.

Arbejdet i Addis Ababa

Mekane Yesus Theological Seminary og Management & Leadership College

I februar kunne Mekane Yesus Kirkens teologiske seminarium fejre 50 års jubilæum. Jubilæumsfesten blev fejret med en festlig gudstjeneste og flere foredrag. Blandt gæsterne var der en del tidligere rektorer og undervisere, og vi blev mindet om at det var med støtte fra kirkens partnere at institutionen så dagens lys. Også i dag er der brug for støtte. Mekane Yesus Kirken har brug for at uddanne præster og ledere som aldrig før.

Sammen med Oline og Mads Bøndergaard Kobbersmed havde vi glædet os over at der var udsigt til at vi med deres kompetencer kunne bidrage til at dække dette behov. Vi er derfor naturligvis også triste over den nuværende situation - at det ikke lykkedes i denne omgang.

Når vi har sundet os må vi tage udfordringen op igen. Den teologiske undervisning er stadig en prioritering for DEM – ligesom det er det for Mekane Yesus Kirken. Vi håber at DEM kan være et lille lod på løftestangen, for det er en enorm opgave seminariet står med.

Måske kan det blive muligt i nærmeste fremtid at sende korttidsansatte til undervisningsopgaver, indtil vi eventuelt igen står med mulighed for at sende undervisere for længere tid.

Fra flere sider hører vi også at engelskniveauet blandt de studerende er alarmende lavt. På seminariet foregår undervisningen på engelsk, og alle etiopiske studerende modtager undervisning på engelsk fra og med high school. Men niveauet er dalende, og det gør det uhyre vanskeligt at sikre høj faglig kvalitet i den uddannelse som er kompetencegivende for videre studier frem mod en master i teologi. Det er fatalt – og måske kunne nogle af DEMs kræfter lægges i at opgradere engelskniveauet. Det vil vi søge at afgøre når sagen i den kom-

mende tid skal drøftes i DEMs bestyrelse og med repræsentanter for seminariet.

Ethiopian Graduate School of Theology

I januar 2010 støttede DEM Henrik Sonne Petersen, der for en periode på fem uger havde fået mulighed for at undervise på Ethiopian Graduate School of Theology (EGST). Vi anvendte en model hvor DEM købte Henrik fri for hans forpligtelser i Danmission, hvor han ellers er ansat. Efterfølgende gav EGST udtryk for stor interesse for at samarbejde med DEM om den slags ansættelser hvor danske teologiske lærere for en kortere periode underviser på EGST. I efteråret 2010 kunne vi følge samarbejdet op med en tre måneders udstationering af dr. theol. Kurt Christensen fra Menighedsfakultetet. I seks uger hen over jul og nytår fulgte så Finn Aasebø Rønne fra DBI. Sidstnævnte blev udsendt gennem et samarbejde mellem DEM, LM og DBI. Både Kurt og Finn giver udtryk for at det har været en stor oplevelse at undervise i en anden kulturel kontekst og at deres erfaringer fra EGST er værdifuld inspiration til deres undervisning i Danmark. Det glæder os naturligvis, og vi tror også at inspirationen kan føre et øget missionalt engagement med sig hos deres studerende. Ikke mindst i forbindelse med DEMs flyt til Århus vil det derfor være sandsynligt at vi vil se lignende ansættelser fremover.

Tre ressourcestærke samarbejdspartnere

Gennem de sidste år har DEM haft et engagement tre steder i Addis, nemlig i Kotobe menigheden, i organisationen Win Souls for God og i studenterbevægelsen Evangelical Students' and Graduates' Union of Ethiopia (EvaSUE). DEM har på forskellig måde assisteret – både med udsendte medarbejdere og med en økonomisk håndsrækning. DEM-engagementet de tre steder er opstået bl.a. fordi der var behov for penge til at virkeliggøre de pågældende partners ideer og aktiviteter. I dag må vi erkende at situationen er en anden. Kotobe menigheden kan naturligvis stadig bruge vores økonomiske tilskud, men der er menigheder i Addis der har langt, langt større behov. Win Souls for God gør et imponerende arbejde blandt gadebørn, men amerikanere, svenskere og nordmænd kappes om at støtte arbejdet økonomisk. DEMs bidrag er blot en lille dråbe i den sammenhæng. EvaSUE har vokset sig stor. De har modtaget kapacitetsopbygning og er selv i stand til at søge om udviklingsstøtte fra f.eks. Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling.

De kan altså faktisk godt selv og har ikke længere så hårdt brug for vores hjælp. Hvad så? Skal vi afbryde samarbejdet – eller er måske netop her muligheden for at de kan hjælpe os?

Det sidste spørgsmål tror vi skal besvares med et 'ja'. Præsten i Kotobe menigheden, ques Soboka, sagde under vores sidste besøg i Etiopien at han havde fået et kald til at vise unge skandinaver en flig af Guds mission i verden. "Send dem bare herved til mig", sagde han. "Så vil vi vandre nogle skridt sammen, og de vil opleve at blive forvandlede". Det er ikke udtryk for storhedsvanvid, det som ques Soboka siger, for han er et af de mest ydmyge mennesker jeg har mødt. Det er derimod hans egen personlige erfaring i livet med Gud der ligger bag. Og mange unge som allerede har gæstet menigheden eller været volontører der, kan bekræfte at det er sandt.

Også i EvaSUE er lederne opmærksomme på at vi i Norden står med en særlig udfordring i forhold til at opdrage unge til et globalt kirkeligt engagement, til ydmyghed og tjenersind. De vil gerne samarbejde med DEM om ungdomsrejser hvor et besøg hos EvaSUE kan være formende. Det samme kan et volontørpophold hos Win Souls for God.

Jeg synes det giver rigtig spændende perspektiver på det at være sammen i Guds mission når vores partnere i Afrika ser en opgave i at oplære 'vores' unge. Men det føder unægtelig det næste spørgsmål: Er vi klar til det?

DEMs udsendte i Etiopien

Bodil og Peter Lanting

Midt i juli sidste år vendte familien Lanting tilbage til Danmark efter 15 års udstationering. Det kan være vanskeligt at se hvilke parametre man skal anvende for at måle på 15 års liv og arbejde i en etiopisk kultur. Men en ting er helt tydelig: Det helt konkrete nærvær som Bodil og Peter har lagt familie til, opleves af vores samarbejdspartnere som noget særligt. Det er unikt at have udstationerede medarbejdere der gennem deres relationer til lokalbefolkning og synode er med til at opbygge kirken det pågældende sted. Hvor 'mission' i vores kirkelige organisationer ofte står i fare for at blive noget vi blot taler om, så er udstationerede medarbejdere med til at gøre 'mission' følbart og relationelt – sådan som det er tænkt af missionens herre.

Den etiopiske kontekst er imidlertid ikke beskærmet mod knubs og desillusion, hvilket Bodil og Peter og deres drenge også har måttet erfare, men den kan også give anledning til at Guds velsignelse opleves mere konkret og fylder én med taknemlighed.

Taknemlighed fylder også os når vi tænker på familien Lanting. Vi ønsker Bodil og Peter, Daniel og Mathias velkommen tilbage til Danmark. Tak for jeres store investering i DEMs arbejde i Etiopien! Det er vores håb og bøn at den må give afkast, både i form af brugbare erfaringer og gode minder, men også i form af nyt job og en velsignet tilværelse her i Danmark.

Gitte og Peter Rasmussen

Gitte og Peter har fundet sig godt tilrette i deres hus i Hawassa. Huset overtog de efter Bodil og Peter Lanting, og de ser ud til at trives der på alle måder.

Esther og Sara, som går i skole på Bingham Academy i Addis Ababa og derfor til dagligt bor på skolehjemmet Akaki Press boarding i hovedstaden, har også fået hver deres fine værelse i huset i Hawassa. Så når skolen holder ferie, kan pigerne komme ned til Gitte og Peter, og familien får en fælles oplevelse af at være hjemme i Hawassa.

Peter har sin arbejdsplads på kirkens udviklingskontor i Hawassa. Kontoret arbejder med forskellige udviklingsprojekter indenfor landbrug, sundhed og uddannelse. Selv om Peter fik en officiel arbejdsbeskrivelse i efteråret 2010, har det kostet en del insisteren fra flere sider at få egentlige arbejdsopgaver på plads. Det er ikke så enkelt. Peter kan umuligt selv opfinde sit arbejde, men er afhængig af en lokal medspiller der kan tage med ham på projektbesøg, løbende informere om den kulturelle kontekst og efterfølgende være med til at analysere resultaterne. Udviklingskontoret har imidlertid meget få ressourcer så der er ikke – som i Gittes tilfælde – ansat en counterpart til Peter. I løbet af de seneste uger er Peter dog blevet koblet på en forundersøgelse til et skoleprojekt i området. Det har givet nye kræfter at få noget at lave!

Ud fra hvad vi ved nu, må vi konkludere at der skal findes en lokal counterpart før en medarbejder sendes ud til opgaver på synodeplan. At bruge 1½ år af en fireårig kontrakt på overhovedet at komme i gang med at arbejde, er langt fra tilfredsstillende.

Gitte er efterhånden rigtigt godt inde i arbejdet og trives i samarbejdet med den etiopiske counterpart, Abraham Werasar. Det er ikke uden en vis stolthed i stemmen at synodens præsident, ques Hailu Yohannes, fortæller om Gittes egenskaber som chauffør i den firhjulstrukne når hun og Abraham er på besøg i lokale menigheder. Netop i disse dage forbereder de en workshop for omkring 40 søndagsskoleledere. Kurset, som skal finde sted i Hawassa, vil give deltagerne pædagogiske redskaber til deres undervisning og mulighed for at drøfte hvordan de bibelske tekster kan appliceres på hverdagslivet så det bliver trosformende. Det bliver spændende at følge udviklingen.

I kirkens centrale børne- og ungdomsafdeling i Addis Ababa er der også rosende ord til Gitte og Abrahams arbejde. I DEM håber vi at modellen, som nu bliver prøvet af i sydsynoden, måske kan anvendes i andre synoder, f.eks. i Wabe Batu, hvor DEM også arbejder.

Esther og Sara er stadig glade for Bingham. Det har været en omvæltning at skulle flytte fra det norske skolehjem, hvor pigerne boede sidste forår, til Akaki

Press boarding, som er en fælles løsning på initiativ fra DEM og to andre missionsorganisationer. Men her i det nye år ser det ud til at pigerne trives begge steder.

Sidste efterår sendte vi Conni og Mogens Kappelgaard ud som seniorvolontører blandt andet med henblik på at Conni skulle undervise Esther og Sara i dansk. Desværre måtte parret afbryde opholdet kort tid efter ankomsten af helbredsmæssige grunde. Først her fra begyndelsen af 2011 har vi igen kunnet sende seniorvolontører til danskundervisningen.

Ruth Eva Osmundsen

Ruth har nu været ansat som DEM-koordinator i 1½ år. Det er vores indtryk at hun generelt trives rigtig godt med sine arbejdsopgaver. Samtidig har det sidste års tid budt på flere opgaver og udfordringer end nogen havde forventet. Vi er blevet opmærksomme på at der kan være behov for at fordele koordinatoropgaverne på lidt flere personer. Ruth inddrager selv de etiopiske ansatte så meget som det er muligt.

I forbindelse med den årlige rapport, som DEMs medarbejdere sender hjem hvert år i december, blev det tydeligt for os at Ruth tænker vældig strategisk og har flere gode indspil til fremtiden for DEMs arbejde i Etiopien. Og så har hun stor kærlighed til Bale-området i Wabe Batu Synoden. Vi fornemmer at DEM, med Ruths jævnlige besøg i synoden, stadig har en stor stjerne i synoden. Ruths tilstedeværelse giver folk en forvisning om ikke at være helt glemt.

På grund af Ruths unikke kendskab til Etiopien og hendes strategiske blik fandt vi det relevant at indkalde hende til samtaler på DEMs sekretariat her i forbindelse med hendes hjemmeophold. Det blev til nogle meget spændende timer hvor der begynder at tegne sig et overordnet billede af hvordan DEMs indsats i Etiopien kan se ud i fremtiden, jf. informationen om DEMs arbejde på synodeplan.

Oline og Mads Bøndergaard Kobbersmed

Familien Kobbersmed kom til Danmark den 28. december 2010. Deres hjemrejse skyldtes at deres business visum var udløbet, og det endnu ikke var lykkedes at opnå arbejdstilladelse til dem. Årsagen til den udeblevne arbejdstilladelse er at der på ministerielt plan i Etiopien er foretaget en del ændringer i strukturerne for trosbaserede organisationer og kirker så det kontor, der udsteder arbejdstilladelser i Addis Ababa, havde været uarbejdsdygtigt i længere tid. Flere andre missionærfamilier er blevet ramt og har også måttet rejse.

DEM søgte så om et fornyet business visum til familien og fik i februar et halvt års business visum. Det betød at Oline og Mads i hvert fald ville kunne gennemføre forårets undervisning før de så – hvis arbejdstilladelsen stadig ikke var i hus – måtte rejse ud af landet igen.

Men kort før udrejse meddelte Oline og Mads at de ikke så sig i stand til at rejse tilbage. Oplevelserne i efteråret med oversvømmelse og flere flytninger, usikkerhed i forhold til arbejdstilladelse og den generelle udfordring med at få en familie til at trives i en helt anden kontekst havde taget på kræfterne og motivationen var væk. I forståelse med DEM har de derfor opsagt deres stilling med udgangen af marts 2011. Vi beklager at vi må sige farvel til Oline og Mads som medarbejdere i DEM og ønsker dem Guds stærke hånd som værn - nu hvor de skal finde sig til rette i Danmark igen. Hjælp os med at bede for familien.

Tak til missionærer og korttidsansatte der er kommet hjem:

Annie Haahr Ipsen der frem til sommeren 2010 var ansat som lærer på den internationale skole i Addis Ababa, Bingham Academy, og som dansklærer for DEMs missionærbørn.

Niels Sørensen der som konsulent for DEM deltog i den ekstraordinære generalforsamling og efterfølgende valg af ledende biskop i Den Evangelisk Lutherske Kirke i Botswana, april 2010.

Bodil og Peter Lanting kom sammen med drengene Daniel og Mathias i juli måned hjem fra 15 års udstationering i Etiopien. En stor tak til hele familien for deres indsats for DEM!

Connie og Mogens Kappelgaard der rejste til Etiopien i september 2010 til undervisningsopgaver på Bingham Academy og for DEMs missionærbørn.

Conny og Mogens måtte desværre afbryde deres ophold efter kort tid af helbredsæssige grunde.

Oline og Mads Kobbensmed med børnene Laurits og Holger.

Kurt Christensen der i december kom hjem efter tre måneders undervisning på Ethiopian Graduate School of Theology (EGST) i Addis.

Oddrun og Finn Aasebø Rønne med drengene Jonas, Silas og Nathanael, der kom hjem i januar efter 1½ måneders ophold i Etiopien. Finn underviste også på EGST som gæstelærer. Udstationeringen kom i stand som et samarbejde mellem DEM, Luthersk Mission og Dansk Bibelinstitut.

Tak til volontører og seniorvolontører der er kommet hjem:

følgende bispevalg i den Evangelisk Lutherske Kirke i Botswana, april 2010.

Miriam Stigsen der var med familien Bøndergaard Kobbensmed i England under deres missionæruddannelse for at tage sig af drengene Laurits og Holger.

Annie Michelsen der har undervist missionærbørnene Esther og Sara Rasmussen i dansk i januar og februar 2011.

Liberia

Den lutherske Kirke i Liberia (LCL)

Sidste år ved denne tid offentliggjorde den Lutherske Kirke i Liberia (LCL) deres

nye femårige strategi. Strategiens særlige kendetegn er at den er langt mere fokuseret end tidligere på kirkens kerneydelser: forkyndelse, undervisning og helbredelse. I DEM glæder vi os over at vi på rigtigt mange af strategiplanens områder kan få lov til at være med i virkeliggørelsen. Det gælder ikke mindst planerne for kirkens teologiske undervisningstilbud, hvor vi med vores støtte til Louis T. Bower's Lay Leaders and Ministers Training Center i Totota og via missionær Finn Hougaards arbejde giver kirken en håndsrekning som de ikke forsømmer nogen anledning til at takke os for. Støtten til denne del af LCLs arbejde kommer direkte fra DEMs bagland.

Men også de programmer og projekter i LCL som DEM støtter i samarbejde med Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling, ligger i forlængelse af kirkens strategi. Det betyder at vi i Liberia oplever at blive brugt som en vital medspiller og en anerkendt samarbejdspartner. Derfor må vi også give takken videre til Dansk Missionsråds Udviklingsafdelings medarbejdere, som gør en stor indsats for at formidle økonomiske midler til udviklingsprojekter der har prioritet for vores samarbejdskirker.

I det forløbne år har Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling også taget initiativ til en lærende undersøgelse af medlemsorganisationernes partnerskaber med deres samarbejdskirker. Her blev DEMs partnerskab med Den Lutherske Kirke i Liberia også sat under lup. Ekstern konsulent, Lisbeth Fich, forsøgte gennem samtaler og interviews i henholdsvis DEM og LCL at beskrive forskellige aspekter ved medlemsorganisationernes måde at være samarbejdspartner på. Efterfølgende er der blevet udarbejdet en rapport med anbefalinger til godt partnerskab. Rapporten vil danne udgangspunkt for kommende partnerskabsdrøftelser med ledelsen i LCL.

Her i foråret er der så planlagt en ny lærende undersøgelse angående kapacitetsopbygning og organisationsudvikling. Også denne gang vil undersøgelsen inkludere samarbejdet mellem DEM og LCL idet de fleste af de projekter LCL gennemfører med støtte fra DEM og Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling, har som delkomponent at kapacitetsopbygge og organisationsudvikle.

Kirkens videreuddannelse af præster og diakoner

I oktober 2010 var Louis T. Bower's Lay Leaders and Ministers Training Center i Totota rammen om en teologisk konsultation der havde til formål at komme nærmere en afklaring af LCLs strategi for teologisk uddannelse. Relevante repræsentanter for LCL og partnerne drøftede mulige omstruktureringer og udvidelser for centeret med henblik på et fuldt udbygget teologisk fakultet en gang i fremtiden. Der lægges nu en plan for hvordan denne udbygning kan finde sted og hvilke ressourcer der er behov for i den forbindelse. Sideløbende hermed videreuddannes stadig flere diakoner og evangelister, lige som Finn og cente-

rets daglige leder, pastor Lydia Manawu Weagba, ofte er på rekrutteringsbesøg i de lokale menigheder for at opfordre menigheder til at sende deres evangelister på kursus på centeret.

Missionsarbejde i Guinea

Med i LCLs strategiplan er også kirkens missionsarbejde i nabolandene. DEM har i flere år støttet både kirkebyggeri og uddannelse af evangelister til den Lutherske Kirke i Guinea. Guinea er fransktalende hvilket gør det vanskeligt for de studerende at dygtiggøre sig i Liberia, der jo er engelsktalende. Derfor har man i LCL søgt efter muligheder for teologisk efteruddannelse i andre fransktalende lande. I efteråret fik vi så en henvendelse fra biskop Harris i Liberia der henstillede til LCLs partnere at støtte guineanske studerendes teologiske videreuddannelse i Senegal. DEM har lovet støtte til en af de studerende i de tre år uddannelsen varer. LCL støtter også stadig den unge kirke i nabolandet med udstationeringen af pastor Alfred Flomo, som i flere år har koordineret menighedsopbygningen i den Lutherske Kirke i Guinea og uddannelse af kirkens evangelister.

Projekter i LCL støttet af Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling (DMR-U) og DANIDA

Som nævnt ovenfor glæder vi os over de mange udviklingsprojekter som LCL og DEM har mulighed for at gennemføre i Liberia med støtte fra Dansk Missionsråds Udviklingsafdeling og DANIDA. Det er vigtigt for DEM at initiativer til projekter kommer fra LCL selv og at projekterne støtter LCLs bestående arbejde. Selv om vi med statens penge ikke kan støtte direkte forkyndende og evangeliserende arbejde, så kan udviklingsprojekterne alligevel være med til at frigøre ressourcer til kirkens evangeliserende arbejde, idet dette arbejde også nyder godt af den kapacitetsopbygning der oftest følger med et projekt. I kraft af den holistiske tilgang, som præger mange afrikanske kirker og også LCL, bliver den håndsrækning et menneske får gennem et udviklingsprojekt ofte også ansatspunkt for åndelig omsorg. I en dansk udviklingskontekst kan det aldrig være et mål i sig selv at et udviklingsprojekt baner vej for omsorg for et menneskes åndelige behov, men i en afrikansk kontekst er det umuligt at forhindre at det sker.

Konsulent til kapacitetsopbygning i kirkens hovedadministration

I april sidste år kunne vi endelig opfylde LCLs udtrykte ønske til sine partnere om hjælp til kapacitetsopbygning af kirkens centrale administration. Vi glæder os meget over at det var DEM der fik mulighed for at ansætte og sende Anne-Marie (Rie) Lukowski til opgaven som administrativ konsulent. Rie har fået en

utrolig god modtagelse i kirken, og selv om hendes opgave blandt andet er at rydde op i dårlige administrative procedurer og påtale u hensigtsmæssige ledelsesstrukturer, så møder hun stor vilje hos LCLs centrale ledelse til at gå aktivt ind i forandringsprocessen. Der er nok at tage fat på, men resultaterne er også følbare. Ikke mindst opgraderingen af generalsekretærens kontor kan mærkes helt i Danmark i form af tydelig forbedret kommunikation og bedre planlægning. Opgavernes omfang har dog vist sig at være større end først antaget, så for at sikre at de nye procedurer også kan fungere uafhængigt af Ries tilstedeværelse, har både DEM og LCL anbefalet at Ries udstationering forlænges med op til et år. DMR-U har imødekommet vores anbefaling så vi også fremover får tilskud til ansættelsen.

Kapacitetsopbygning af LCLs skoler

I 2010 godkendte DMR-U et miniprojekt til kapacitetsopbygning af LCLs 45 skoler. Projektet er rettet mod opgradering af skolernes centrale administration i Monrovia, efteruddannelse af lærere samt undervisning i bogholderi og administration på de lokale skoler. LCLs skoler er ikke omfattet af de tilskud som tilfalder det officielle skolevæsen i Liberia, og det på trods af det ellers gode rygte og den relativt høje faglige standard som kendetegner LCLs skoler. Derfor er der også behov for støtte til fortalervirksomhed, for at LCLs skoler også kan regnes med i det overordnede billede af den primære skoleuddannelse i Liberia. Projektet støttes af DMR-U med omkring DKK 500.000 mens DEMs egenbetaling, som primært vil gå til skolebøger, basal renovering af skolebygninger og laboratorieudstyr, beløber sig til DKK 80.000 over tre år.

Kirkens hiv/aids projekt, fase II

LCLs hiv/aids afdeling har netop gennemført en midtvejsevaluering af det femårige projekt som støtte af DANIDA. Vi har endnu ikke modtaget evalueringsrapporten, men DMR-Us repræsentanter, som deltog i evalueringen, er meget positive. Afdelingen har opnået stor kapacitet indenfor testning, rådgivning og omsorg for hiv-smittede og deres pårørende. Flere gange er LCLs hiv- og aidsarbejde omtalt på nationalt plan og modtager stor anerkendelse.

DEM formidler støtte til skolegang og uddannelse for børn der har mistet begge forældre som følge af aids. Støtten kommer fra et indsamlingsprojekt i Indre Mission i Gjærn. Vi vil gerne ved denne lejlighed sige IM i Gjærn en stor tak for deres utrættelige arbejde med at skaffe midler til at sikre de forældreløse børns fremtid.

Forebyggende hiv/aids arbejde i Guinea

Jeg nævnte sidste år at DEM ønsker at den efterhånden store kapacitet som LCL

har opbygget på hiv/aids-området, bliver videregivet til andre, heriblandt den Lutherske Kirke i nabolandet Guinea. Takket være en hurtig og ihærdig indsats fra projektkonsulent ved DMR-U og tidligere DEM-missionær, Karen S. Sørensen, bliver det nu muligt. I slutningen af 2010 godkendte DMR-U et pilotprojekt til opstart af et forebyggende arbejde mod hiv og aids i Guinea. Pilotprojektet tænkes fulgt op af større projekter i fremtiden.

DANIDA-støttet sundhedsprojekt i samarbejde med Curran Lutheran Hospital
Efter afslag i 2008 på en ansøgning om støtte til genopbygning af sygeplejeskolen ved Curran Lutheran Hospital i det nordlige Liberia, var det med stor spænding at vi i efteråret 2010 indsendte en ny ansøgning til DANIDA, denne gang om støtte til forbedring af sundhedstilstanden for befolkningsgrupper i sværttilgængelige områder i hospitalets indsatsområde. Igen var projektkonsulent Karen S. Sørensen primus motor for ansøgningen. I dialog med hospitalets personale og andre interessenter og på baggrund af tidligere erfaringer fra et DMR-U projekt i området udvalgte man gravide kvinder og nyfødte som særlig målgruppe for projektet. Stor var glæden hos både DEM og LCL da Karen kort før årsskiftet kunne meddele os at ansøgningen var indstillet til godkendelse hos DANIDA. Projektbudgettet er på omkring DKK 6.000.000, og projektet løber i fem år fra januar 2011 til og med december 2015.

DEMs udsendte i Liberia

Finn Hougaard

I april 2010 skulle DEMs formand og jeg have deltaget i LCLs 150 års jubilæum. På grund af askesky og sygdom blev turen aflyst, og Finn måtte være ene om at repræsentere DEM ved den festlige anledning. Jubilæet blev en bevæget rejse i LCLs historie, og Finn fik lov til at opleve mange højdepunkter undervejs – ikke mindst da Liberias præsident, Ellen Johnson Sirleaf, titulerede Finn med 'Biskop'.

Ellers har Finn været optaget af menighedsbesøg og undervisning på Louis T. Bower's Lay Leaders and Ministers Training Center, ligesom han i samarbejde med centerets leder og andre partnere bidrager til udviklingen af centerets tilbud og funktioner. Finns ansættelse er nu forlænget frem til pensionsalderen og ophører senest med udgangen af 2014. I forbindelse med kontraktforlængelsen er pendlerordningen taget op til revision, og Finn har fået bevilget fire hjemrejser om året. Her også en stor tak til Inge der står bag Finn med støtte og opmuntring.

Anne-Marie Lukowski

Rie trives med sine arbejdsopgaver og oplever at hendes kompetencer bliver

anerkendt i LCL. Hendes uddannelse som jurist og hendes mangeårige erfaringer som udviklingsmedarbejder i forskellige internationale sammenhænge gør hende til en kompetent medspiller i mange områder af LCLs daglige ledelse. Udover at være dybt engageret i kapacitetsopbygningen af den centrale administration bliver hun også ofte brugt som konfliktløser – både når det gælder medarbejderkonflikter på LCLs institutioner eller afdelinger, men også i enkelte tilfælde når det gælder områder med stammekonflikter. Det glæder os derfor at Rie har sagt ja til at forlænge sin kontrakt med DEM.

Botswana

For DEM har det sidste års tid ikke rummet væsentlige ændringer i forholdet til den Evangelisk Lutherske kirke i Botswana (ELCB). Som nogle sikkert vil huske, blev kirkens biskop genvalgt ved en ekstraordinær generalforsamling i april 2010, et valg hvis troværdighed der var delte meninger om. I juli 2010 deltog generalsekretær Sune Skarsholm, bestyrelsesmedlem Kristine Bodilsen og jeg i ELCBs partnernøde der blev afholdt i Wuppertal i Tyskland. Partnernødet gav også anledning til en drøftelse med biskop dr. Cosmos Moenga og generalsekretær pastor Morekwa. På baggrund af samtalerne kunne vi glæde os over at hvis et intensiveret samarbejde skulle komme på tale i fremtiden, så er der en fælles forståelse mellem DEM og ELCB af hvilke indsatsområder et sådant samarbejde kunne handle om, nemlig styrkelse af teologisk undervisning og menighedsopbyggende arbejde. Samtalerne bekræftede desværre også at de faktorer hos kirkens ledelse der i sin tid førte til at DEM satte samarbejdet på stand-by, stadig har indflydelse på situationen. For at få afklaring på mulighederne for at støtte det menighedsopbyggende arbejde, har vi et ønske om at sende Niels Sørensen til Botswana i løbet af 2011. Han kender kirken godt og vil have de bedste forudsætninger for at undersøge hvad der foregår i kirken på græsrodsplan. ELCB hilser et sådant besøg velkommen. I februar 2011 valgte kirken ny generalsekretær. Pastor Dickson Diwanga Moyambo, som bl.a. har været præst i Maun og leder af det nordlige distrikt, overtager efter pastor Morekwa der forlader posten af familiære grunde.

Jobmission

Jobmissions formål er at inspirere kristne danskere i sekulære jobs til at arbejde i lande med trængte kirker og få kristne. Gennem deres tilstedeværelse kan de støtte lokale kristne og deltage i venskabsevangelisation. I Jobmissions koordineringsudvalg har vi det sidste års tid drøftet hvordan vi bedst virkeliggør Jobmissions formål. På trods af vedvarende information har det nemlig i lang tid ikke givet afkast i form af egentlige jobudsendinger. Der var behov for at få prøvet modellen af: Har Jobmission virkelig noget at tilbyde som netværk for ud-

sendte i sekulære jobs? I efteråret 2010 blev det så endelig muligt at holde kontakt med to danske udsendinge som skulle arbejde i lande hvor kristen mission ikke er tilladt. Det har været en spændende proces hvor vi stadig har til gode at lave den endelige evaluering. Men der er ingen tvivl om at den tilknytning til en sendemenighed i Danmark som Jobmission kan tilbyde en udsendt, og den løbende kontakt til Jobmissions koordinator er med til at fastholde den udsendes bevidsthed om at være sendt og båret af kristne brødre og søstre i hjemlandet. Samtidig giver forbindelsen til kristne i hjemlandet også en stor opmuntring til de lokale kristne som den udsendte kommer i kontakt med. For dem som oftest står helt alene med deres tro, er det stort at kende til danske kristnes forbøn.

Afslutning

DEMs arbejde er i bevægelse. Organisationen er i bevægelse, medarbejderne er det, partnerne er det, vennerne er det. De kommende strategidrøftelser vil også handle om bevægelse: hvor kommer vi fra, og hvor er vi på vej hen? Men øverst – ovenover alle strategier, planer og aktiviteter – må vi være bevæget af Gud. Er vi ikke det, vil vores anstrengelser være forgæves. Det skal derfor være min opfordring til DEMs venner at bede om at Gud fortsat vil bevæge os i DEM. Så at vores mission med hjerte, mund og hænder ikke bliver skrivebordsfilosofi, men virkelig tjeneste Guds navn til ære!

